

man have sørget for, at Kommunen havde været raadig over disse Arealer — det kunde have været meget forstandigt — og saa lagt en Plan for Gadeanlæg og deslige. Jeg tror for Resten, der er en saadan Plan — den er i det Mindste forevist mig — som er temmelig stort anlagt, og ikke saa ilde; hvem den skyldes, veed jeg imidlertid ikke. Hvis det ærede Medlem vil se, hvorledes man har baaret sig ad et andet Sted her i Landet — men det var i gamle Dage under det faderlige Regimente — saa skal jeg paavise ham det. Der er en Handelsplads her i Landet, som hedder Silkeborg. Den blev anlagt paa Statens Grund under Christian VIII., og forinden man gik til Anlæg af Byen omkring Fabrikken, som i Forveien var anlagt der, blev der udarbejdet et fuldstændigt Projekt for hele Byens Anlæg. Det kunde man gjøre, fordi den var anlagt paa Statens Grund og under et vist Formynderskab fra Statens Side. Men hvis man havde begyndt at sige til de Herrer Grundeiere og Eiendomsbestidere nede ved Esbjerg: Nu sige vi, hvorledes det hele skal være — saa tror jeg, det vilde have gjort liden Lykke, og jeg tror heller ikke man vilde kunne være kommen frem ad den Vej. Som sagt, det har ikke været paatænkt, og det er heller ikke sædvanligt her i Landet. — Det ærede Medlem synes mig forøvrigt ikke at kunne, om jeg saa maa sige, se Skoven for litter Trær. Det ærede Medlem kan slet ikke finde Noget paa dette Finansbudget, som betyder Noget i økonomisk Henseende. Han synes ikke at kunne se Indenrigsministeriets Budget. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at Indenrigsministeriets Budget paa §§ 19, 26 og 27 omfatter 10,325,000 Kr. regnet med et rundt Tal. Det er dog en ganske anseelig Sum, og det Meste af den gaar til produktive Demeer, som jo have det ærede Medlems Bifald. Desuden har Indenrigsministeriet et Budget paa § 6, som ganske vist er en Slags Nettobudget, men som andrager 5,226,000 Kroner. Der er den Særegenhed ved det, at det ender med Understud. Det finder man igjen paa Indenrigsministeriets Indtægtsbudget paa § 26. For Resten har § 6 ogsaa Overstud. Det er paa Jernbanerne, omtrent 2½ Mill. Men det beholder Indenrigsministeriet ikke, det flytter Finansministeren over paa § 3 som Domancindtægt. Hvis Indenrigsministeriet maatte beholde § 6 ubestaaren, vilde den i Virkeligheden give et temmelig betydeligt Overstud, ogsaa formelt posteret; thi det er jo kun det, der er Tale om, det gaar jo Alt sammen ind i Statskassen. Jeg tror altsaa at kunne sige, at ligesom det er adskilligt

Nyt paa Indenrigsministeriets Budget, saaledes tror jeg ogsaa, det har en ret respektabel Størrelse, og det gjør mig derfor ondt, at det ærede Medlem slet ikke kan se, at der paa Finanslovsforslaget er forlangt Noget, som er til Nytte for Landet.

Bingel: Det ærede Medlem for Aarhus Amts Iste Valgkreds (Bjørnbak) stillede i Forgaars et Spørgsmaal til den høitæredede Indenrigsminister, som har fundet Besvarelse i Dag, og som dreiede sig om Lønningforhold ved Jernbanen. Jeg tillader mig at tage fat paa den samme Statsinstitution, men ved den modtagne Ende, idet jeg gjerne vil henlede Opmærksomheden paa Spørgsmaalet om de Arbeidsmænd, der ere i Statens Tjeneste ved Jernbanen. Jeg er bleven bragt ind paa denne Sag ved en af disse Henvendelser, som foregaa til en Rigsdagsmand, naar han er i sin Valgkreds, og det er fra en ringe Begyndelse, jeg kommer til at gaa ud. Jeg er ikke Sagkyndig paa dette Omraade, som jeg vil indlade mig paa, men jeg vil dog prøve at drage en Sag frem i en større Almindelighed. Jeg tror, at der her er et Spørgsmaal, som i høj Grad fortjener dette Things Opmærksomhed. En Mand fra Aarhus-Egnen har henvendt sig til mig og sagt, at Arbejdernes Dagløn ved Statens Jernbaner ikke var mere end 1 Kr. 67 Ø., naar Sygetilskudspenge bleve fradragne. Jeg har søgt at skaffe mig Underretning ad anden Vej, om det forholder sig saa, og har faaet Angivelsen bekræftet. Det er jo en meget lille Dagløn; naar vi regne ud, hvad det giver for et Par til en Families Underhold, bliver det høist ubehdeligt over 500 Kr. Men det almindelige Spørgsmaal, som jeg vil drage frem, er nu dette, hvorledes Statens Arbeidsmænd overhovedet blive lønede ikke blot ved Jernbanerne, men ogsaa andre Steder. Der maa jo paa Domænerne være en Mængde Arbeidsmænd, f. Ex. i Skovene, og jeg kan ikke negte, det vilde have en overordentlig stor Interesse for mig, om vi kunde faae at vide, hvorledes disse Arbeidsmænd ere lønede. Bigeledes er der jo Arbeidsmænd, som deltage f. Ex. i Jordarbejde, som ere givne bort af Staten ved Licitation. Det forekommer mig at ville være af stor Interesse for dette Thing, om det var muligt at faae oplyst, hvor højt Arbejdslønnen er sunken under dette Licitationssystem, om hvilket jo den høitæredede Indenrigsminister meget rigtig for nylig bemærkede, at det er et System, vi ikke kunne komme bort fra. Jeg vilde gjerne have disse Oplysninger, som muligvis for